

**Noua Lege a pensiilor
și
Normele de aplicare**

Cuprins¹⁾

LEGEA NR. 360/2023 PRIVIND SISTEMUL PUBLIC DE PENSII	5
Titlul I. Dispoziții generale	5
Titlul II. Bugetul asigurărilor sociale de stat	14
Titlul III. Contribuția de asigurări sociale	16
Titlul IV. Prestații de asigurări sociale în sistemul public de pensii	22
Capitolul I. Pensii.....	22
Secțiunea 1. Pensia pentru limită de vârstă.....	22
Secțiunea a 2-a. Pensia anticipată.....	28
Secțiunea a 3-a. Pensia de invaliditate.....	29
Secțiunea a 4-a. Pensia de urmaș.....	36
Capitolul II. Calculul pensiilor.....	38
Capitolul III. Stabilirea și plata pensiilor.....	46
Capitolul IV. Alte prestații de asigurări sociale.....	56
Titlul V. Casa Națională de Pensii Publice	60
Capitolul I. Organizarea Casei Naționale de Pensii Publice.....	60
Capitolul II. Atribuțiile CNPP și ale caselor teritoriale de pensii.....	62
Capitolul III. Jurisdicția asigurărilor sociale.....	64
Titlul VI. Dispoziții tranzitorii și finale	65
Capitolul I. Dispoziții tranzitorii.....	65
Capitolul II. Dispoziții finale.....	76
<i>Anexa nr. 1. Lista cuprinzând personalul navigant din aviația civilă ale cărui locuri de muncă se încadrează în condiții speciale</i>	82
<i>Anexa nr. 2. Lista cuprinzând locurile de muncă încadrate în condiții speciale, în care se desfășoară următoarele activități</i>	82
<i>Anexa nr. 3. Lista cuprinzând unitățile care dețin avizul pentru îndeplinirea procedurilor și criteriilor de încadrare în condiții speciale</i>	87
<i>Anexa nr. 4. Lista cuprinzând profesiile din activitatea artistică ale căror locuri de muncă se încadrează în condiții speciale</i>	90
<i>Anexa nr. 5. Vârstele standard de pensionare, stagiile complete și stagiile minime de cotizare contributive</i>	90
1. Femei.....	90
2. Bărbați.....	99
<i>Anexa nr. 6. Adeverință</i>	104
<i>Anexa nr. 7. Salariul mediu anual</i>	105
<i>Anexa nr. 8. Salariul minim pe țară</i>	106
<i>Anexa nr. 9. Adeverință</i>	110

¹⁾ Prezenta lucrare a fost actualizată la data de **16 martie 2024**.

<i>Anexa nr. 10. Adeverință</i>	111
<i>Anexa nr. 11. Adeverință</i>	112
<i>Anexa nr. 12. Declarație</i>	113
<i>Anexa nr. 13. Act adițional</i>	114
<i>Anexa nr. 14. Contract de asigurare socială</i>	115
<i>Anexa nr. 15. Contract de asigurare socială</i>	116

NORMELE DE APLICARE A LEGII NR. 360/2023 PRIVIND SISTEMUL PUBLIC DE PENSII.....

Capitolul I. Contractul de asigurare socială, declarația nominală de asigurare și declarația individuală de asigurare	119
Capitolul II. Stagiul de cotizare în sistemul public de pensii	124
Capitolul III. Pensiile din sistemul public de pensii	126
<i>A. Pensia pentru limită de vârstă</i>	126
<i>B. Pensia anticipată</i>	132
<i>C. Pensia de invaliditate</i>	133
<i>D. Pensia de urmaș</i>	134
<i>E. Calculul pensiilor</i>	135
<i>F. Stabilirea și plata pensiilor</i>	137
Capitolul IV. Procedura de încadrare în grad de invaliditate, revizuirea medicală și contestarea deciziei medicale asupra capacității de muncă	141
<i>A. Procedura de încadrare în grad de invaliditate</i>	141
<i>B. Revizuirea medicală</i>	144
<i>C. Contestarea deciziei medicale asupra capacității de muncă</i>	147
Capitolul V. Alte prestații de asigurări sociale	148
Capitolul VI. Dispoziții tranzitorii	151
Capitolul VII. Dispoziții finale	159
<i>Anexa nr. 1. Notă privind locurile de muncă încadrate în condiții speciale/deosebite, după caz, potrivit Avizului reevaluat/reînnoit (...)</i>	161
<i>Anexa nr. 2. Lista asiguraților care au desfășurat activități pe toată durata programului normal de lucru din luna respectivă la locurile de muncă încadrate în condiții speciale/programului normal de lucru la locurile de muncă încadrate în condiții deosebite, după caz (...)</i>	161
<i>Anexa nr. 3. Cerere privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă</i>	162
<i>Anexa nr. 4. Cerere privind acordarea pensiei anticipate</i>	163
<i>Anexa nr. 5. Declarație pe propria răspundere pentru determinarea statului de ședere obișnuită, conform prevederilor art. 5 alin. (1) din lege, în cazul persoanelor care intră sub incidența instrumentelor juridice internaționale la care România este parte</i>	164
<i>Anexa nr. 6. Cerere pentru acordarea pensiei de invaliditate</i>	166
<i>Anexa nr. 7. Cerere pentru acordarea pensiei de urmaș</i>	167
<i>Anexa nr. 8. Cerere pentru plata sumelor cuvenite și neîncasate de către pensionarul decedat</i>	168

<i>Anexa nr. 9. Cerere pentru expertizarea medicală a capacității de muncă</i>	169
<i>Anexa nr. 10. Anchetă socială</i>	170
<i>Anexa nr. 11. Cerere pentru acordarea ajutorului de deces</i>	172
<i>Anexa nr. 12.a. Cerere pentru acordarea ajutorului de deces</i>	173
<i>Anexa nr. 12.b. Cerere pentru acordarea ajutorului de deces</i>	174
<i>Anexa nr. 13. Adeverință</i>	175
<i>Anexa nr. 14. Sporurile, indemnizațiile și majorările de retribuții tarifare care, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor și care se utilizează la determinarea punctajelor lunare în baza prevederilor art. 139 alin. (3) din Legea nr. 360/2023</i>	176
<i>Anexa nr. 15. Adeverință</i>	181
<i>Anexa nr. 16. Cerere pentru recalcularea pensiei</i>	182

ACTE NORMATIVE CONEXE

Legea nr. 125/2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii (<i>extras</i>)	184
OPCNPP nr. 356/2024 pentru aprobarea modelelor deciziilor privind recalcularea pensiilor din sistemul public de pensii	184
OPCNPP nr. 874/2024 privind reglementarea modalităților de certificare a copiilor documentelor care atestă vechimea în muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 și a copiilor documentelor care atestă perioadele asimilate, precum și a existenței beneficiarilor nerezidenți	191
OPCNPP nr. 1579/2024 pentru aprobarea unor formulare în vederea aplicării prevederilor Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii.....	201
O.U.G. nr. 12/2025 privind acordarea unui sprijin financiar pentru unele categorii de pensionari în anul 2025, precum și pentru completarea unor acte normative	225

Noua Lege a pensiilor și Normele de aplicare

**Ediția a 2-a,
rev.**

Universul Juridic
București
-2025-

LEGEA NR. 360/2023

PRIVIND SISTEMUL PUBLIC DE PENSII¹⁾

Titlul I

Dispoziții generale

Art. 1. Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare *sistemul public de pensii*.

Art. 2. Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți asigurații sistemului;

b) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

c) principiul contributivității, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale convenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

d) principiul egalității, potrivit căruia asigurații care au realizat cel puțin stagiul minim de cotizare în sistemul public de pensii, beneficiază de tratament nediscriminatoriu, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

e) principiul repartiției, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public de pensii, conform legii;

f) principiul solidarității sociale, potrivit căruia asigurații/beneficiarii sistemului public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;

g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii, conform legii;

h) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

i) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;

j) principiul stabilității asigurării la sistemul public de pensii, potrivit căruia pentru stagiul de cotizare contributiv realizat pentru o perioadă mai mare de 25 de ani se acordă un număr suplimentar de puncte.

Art. 3. În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *asigurat* – persoana fizică pentru care angajatorul sau entitatea asimilată angajatorului este obligat/ă să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale,

¹⁾ M. Of. nr. 1089 din 4 decembrie 2023; cu modif. aduse prin **O.U.G. nr. 156/2024** priv. unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pt. fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modif. și compl. unor acte normative, precum și pt. prorog. unor termene (M. Of. nr. 1334 din 31 decembrie 2024).

persoana fizică ce realizează venituri din salarii și asimilate salariilor care datorează contribuția de asigurări sociale și care are obligația de a depune declarația nominală de asigurare, persoana fizică ce realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală și care, pe baza declarației individuale de asigurare, datorează contribuția de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Codul fiscal, precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare socială, potrivit prezentei legi;

b) *contract de asigurare socială* – contractul încheiat, voluntar, între persoane fizice și casele teritoriale de pensii în scopul asigurării în sistemul public de pensii în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă, fie pentru completarea stagiului de cotizare, fie în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie;

c) *contribuabil* – persoana fizică sau juridică ce plătește contribuții de asigurări sociale sistemului public de pensii, conform prezentei legi;

d) *declarație individuală de asigurare* – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care există obligația depunerii acesteia potrivit Codului fiscal și care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

e) *declarație nominală de asigurare* – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală sau venituri din activități independente, altele decât cele prevăzute la lit. d), care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

f) *locuri de muncă în condiții deosebite* – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

g) *locuri de muncă în condiții speciale* – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

h) *număr total de puncte realizat* – suma punctajelor anuale aferente perioadelor de stagiul de cotizare realizat, perioadelor asimilate, perioadelor necontributive, stagiului potențial și a numărului de puncte de stabilitate;

i) *perioade asimilate* – perioadele pentru care nu s-au datorat sau nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale considerate prin prezenta lege echivalente stagiului

de cotizare în sistemul public de pensii și care se valorifică la stabilirea prestațiilor de asigurări sociale în condițiile prezentei legi, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

j) *pensionar* – persoana care beneficiază de una din categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege;

k) *perioade necontributive* – perioadele recunoscute ca vechime în muncă sau, după caz, ca stagiu de cotizare în baza unor acte normative specifice care vizează anumite categorii de persoane, pentru care nu există obligația plății contribuțiilor de asigurări sociale, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

l) *puncte de stabilitate* – puncte suplimentare acordate persoanelor care au realizat stagiu de cotizare contributiv pentru o perioadă mai mare de 25 de ani;

m) *punctaj lunar* – numărul de puncte realizat de asigurat într-o lună, calculat prin raportarea câștigului brut lunar sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale, la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

n) *punctaj anual* – numărul de puncte realizat de asigurat pe parcursul unui an calendaristic, obținut prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare;

o) *riscuri asigurate* – evenimentele care, la producerea efectelor lor, obligă sistemul public de pensii să acorde asiguraților pensii și alte prestații de asigurări sociale, cu respectarea prevederilor prezentei legi;

p) *sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii* – sistemele de pensii ale căror organizare și funcționare sunt reglementate de alte acte normative;

q) *stagii de cotizare* – perioada de timp constituită din stagiul de cotizare contributiv, precum și perioadele asimilate și perioadele necontributive recunoscute ca stagii de cotizare, conform legii;

r) *stagii de cotizare contributiv* – perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii;

s) *stagii complete de cotizare contributiv* – perioada de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagii de cotizare contributiv pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau, după caz, a pensiei anticipate;

ș) *stagii minime de cotizare contributiv* – perioada minimă de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagii de cotizare contributiv pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă;

t) *stagii potențiale* – perioada de timp prevăzută de prezenta lege, considerată stagii de cotizare și luată în considerare la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante;

ț) *vârstă standard de pensionare* – vârsta stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, în raport cu anul și luna nașterii, prevăzută în anexa nr. 5, de la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care operează reducerile prevăzute de lege;

u) *prestații de asigurări sociale* – veniturile de înlocuire acordate, la intervenirea riscurilor asigurate, sub formă de pensii, tratament balnear și ajutor de deces, pentru pierderea totală ori parțială a veniturilor asigurate.

Art. 4. (1) Administrarea sistemului public de pensii se realizează prin Casa Națională de Pensii Publice, denumită în continuare CNPP, care funcționează și îndeplinește atribuții potrivit prezentei legi.

(2) În subordinea CNPP funcționează case județene de pensii, în fiecare municipiu – reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare *case teritoriale de pensii*.

(3) CNPP poate înființa, desființa sau reorganiza case locale de pensii, care funcționează sub conducerea și controlul casei teritoriale de pensii, în funcție de numărul și structura asiguraților și beneficiarilor.

Art. 5. (1) Asigurații sistemului public de pensii pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(2) Pot fi asigurați ai sistemului public de pensii și cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de instrumentele juridice internaționale la care România este parte.

(3) În aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în materia dreptului internațional privat, la stabilirea obligațiilor sau la acordarea beneficiilor ce le revin asiguraților și beneficiarilor sistemului public de pensii care au locul de ședere permanentă pe teritoriul altui stat, dar care dețin și documente valabile care atestă domiciliul în România, va prevala criteriul locului de ședere obișnuită, sub rezerva dispozițiilor contrare prevăzute în respectivele instrumente juridice. [*V. și OPCNPP nr. 322/2024 (infra, la finalul Cap. II T. IV L. nr. 360/2023).*]

(4) Asigurații au obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale conform Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, conform prezentei legi și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

Art. 6. (1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, următoarele persoane:

- a) persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;
- b) funcționarii publici;
- c) alte persoane care realizează venituri asimilate salariilor pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit Codului fiscal;
- d) persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu cele ale persoanelor prevăzute la lit. a)-c);
- e) persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se asigură din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare *șomeri*;

f) persoanele care realizează venituri din activități independente și/sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit Codului fiscal;

g) persoanele care desfășoară activitate în calitate de prestator casnic, potrivit Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, care datorează contribuția de asigurări sociale.

(2) Orice persoană se poate asigura în sistemul public de pensii în baza unui contract de asigurare socială, în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau, după caz, în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie.

(3) Prin excepție de la alin. (2), persoanele care nu au calitatea de pensionari pot încheia contract de asigurare socială și pentru perioade de cel mult 6 ani anteriori lunii încheierii contractului, în care persoana nu a realizat stagiul de cotizare în sistemul public de pensii sau stagiul asimilat stagiului de cotizare în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia, în țară, în statele membre ale Uniunii Europene sau în alte state cu care România aplică instrumente juridice internaționale în domeniul securității sociale.

(4) Perioadele de timp pentru care se poate încheia contractul de asigurare socială și efectua plata contribuției de asigurări sociale, în cazul contractului de asigurare socială prevăzut la alin. (3), sunt cele cuprinse între data împlinirii vârstei de 18 ani și data împlinirii vârstei standard de pensionare.

(5) Perioada pentru care se încheie contractul de asigurare socială prevăzut la alin. (3) constituie stagiul de cotizare și se valorifică pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă.

(6) În baza alin. (3) se pot încheia mai multe contracte de asigurare socială cu condiția ca perioadele de asigurare înscrise în acestea, cumulate, să nu depășească 6 ani.

Art. 7. (1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. a-d), denumite în continuare *angajatori* sau *entități asimilate angajatorului*, potrivit Codului fiscal, instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru șomerii prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. e), persoanele juridice sau fizice plătitoare de venituri persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. f), altele decât cele care depun declarație individuală de asigurare, instituțiile care gestionează activitatea prestatorilor casnici prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. g) sunt obligate să întocmească și să depună, la organul fiscal central, declarația nominală de asigurare. De asemenea, sunt obligate să întocmească și să depună, la organul fiscal central, declarația nominală de asigurare și persoanele fizice prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a-c), care au această obligație potrivit Codului fiscal.

(2) În situația în care se constată erori în cuprinsul declarațiilor prevăzute la alin. (1), indiferent de cauzele producerii acestora, și/sau modificări ale datelor pe baza cărora se stabilesc stagiul de cotizare, punctajul lunar, punctajul anual și numărul total de puncte ale asiguratului, persoanele juridice sau fizice prevăzute la alin. (1), instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj, precum și instituțiile

care gestionează activitatea prestatorilor casnici sunt obligate să întocmească și să depună, conform reglementărilor fiscale, o declarație rectificativă a declarației nominale de asigurare.

(3) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2) sunt prevăzute de Codul fiscal și de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, după caz.

Art. 8. (1) Pentru perioadele de după 31 martie 2001, informațiile preluate din declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzută de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, din declarațiile nominale de asigurare, precum și din contractul de asigurare socială ori din declarația individuală de asigurare constituie elementele pe baza cărora se stabilesc stagiul de cotizare în sistemul public de pensii, punctajul lunar și punctajul anual pentru asigurații sistemului public de pensii.

(2) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), existența rapoarturilor de muncă sau de serviciu nu poate fi dovedită prin declarația nominală de asigurare, în vederea stabilirii stagiului de cotizare, a punctajului lunar și a punctajului anual pot fi valorificate și alte acte doveditoare, întocmite în condițiile legii.

(3) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), se constată erori în cuprinsul declarației privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzută de Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, și/sau al declarației nominale de asigurare, indiferent de cauzele producerii acestora, iar angajatorii sau entitățile asimilate angajatorilor, precum și persoanele juridice sau fizice plătitoare de venituri persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. f), altele decât cele care depun declarație individuală de asigurare, se află în imposibilitatea de a întocmi și depune declarație rectificativă potrivit art. 7 alin. (2), în vederea stabilirii stagiului de cotizare, a punctajului lunar și a punctajului anual pot fi valorificate informațiile din alte acte doveditoare, întocmite potrivit legii.

(4) Obligația prezentării actelor doveditoare prevăzute la alin. (2) și (3) revine persoanei în cauză ori reprezentantului legal al acesteia.

Art. 9. (1) Persoanele prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. f) sunt asigurate în sistemul public de pensii pe baza declarației individuale de asigurare sau, după caz, pe baza declarației nominale de asigurare, înregistrată la organul fiscal competent.

(2) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) sunt prevăzute de Codul fiscal.

Art. 10. (1) Contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2) și (3) se încheie între persoana interesată sau, după caz, reprezentantul legal ori mandatarul acesteia, desemnat prin procură specială, și casa teritorială de pensii competentă în funcție de domiciliul sau reședința persoanei sau, după caz, a reprezentantului legal ori mandatarului acesteia.

(2) Contractul de asigurare socială se încheie în formă scrisă și produce efecte de la data înregistrării acestuia la casa teritorială de pensii.

(3) La încheierea contractului de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (3), solicitantul completează o declarație, conform modelului prevăzut în anexa nr. 12, din care să reiasă că, în perioada înscrisă în contractul de asigurare socială pentru care se solicită asigurarea, îndeplinește următoarele condiții cumulative:

a) nu a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii sau în alte sisteme neintegrate acestuia;

b) nu a avut obligația asigurării în sistemul public de pensii;

c) la data încheierii contractului de asigurare socială nu are calitatea de pensionar.

Art. 11. (1) Venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială poate fi modificat, din inițiativa asiguratului, prin încheierea unui act adițional la contractul de asigurare socială, conform modelului prevăzut în anexa nr. 13.

(2) Venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială prevăzut la art. 6 alin. (2), în baza căruia se calculează contribuția de asigurări sociale, se modifică, din inițiativa asigurătorului, respectiv a casei teritoriale de pensii, prin notificarea scrisă a asiguratului, ori de câte ori venitul lunar asigurat este mai mic decât cel prevăzut la art. 33 alin. (1).

Art. 12. (1) În sistemul public de pensii, evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale se realizează pe baza codului numeric personal al asiguratului sau, după caz, pe baza codului de identificare atribuit de către CNPP.

(2) Datele cu caracter personal actualizate pentru cetățenii români, cetățenii Uniunii Europene, ai statelor membre ale Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene și pentru străinii care au înregistrată rezidența/șederea în România, pentru care CNPP întocmește documentații de plată și/sau efectuează plata unor prestații de asigurări sociale, sunt furnizate acesteia gratuit de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor sau Inspectoratul General pentru Imigrări, după caz.

(3) Datele prevăzute la alin. (2) sunt furnizate gratuit, la cererea CNPP, și de către oricare altă autoritate/instituție publică sau altă entitate care, potrivit legii, deține astfel de informații, cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

(4) În vederea realizării atribuțiilor privind evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale, CNPP poate încheia protocoale în aplicarea prevederilor alin. (3) în scopul efectuării de schimburi de date, cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

(5) Măsurile organizatorice și tehnice pentru asigurarea dreptului la protecția datelor, precum și termenele de transmitere a informațiilor prevăzute la alin. (2) se stabilesc prin protocol încheiat între CNPP și Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor și Inspectoratul General pentru

Imigrări, cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016.

(6) În vederea realizării atribuțiilor privind evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale, între CNPP și casele de pensii sectoriale, definite potrivit Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, se pot încheia protocoale, în scopul efectuării de schimburi de date.

Art. 13. Constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii:

a) perioadele de vechime în muncă realizate până la data de 1 aprilie 2001, pentru care s-a datorat sau, după caz, s-a datorat și plătit contribuție de asigurări sociale;

b) perioadele necontributive care au constituit vechime în muncă în baza legislației în vigoare până la data de 1 aprilie 2001 sau, după caz, stagiul de cotizare conform legislației ulterioare acestei date;

c) timpul util la pensie realizat de agricultori și durata de asigurare, în condițiile reglementate de Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001, în care persoanele au fost asigurate, conform legii, în sistemul public de pensii.

Art. 14. (1) În sistemul public de pensii sunt considerate perioade asimilate acele perioade în care asiguratul:

a) a urmat cursurile de zi sau, după caz, cu frecvență ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective ori a unui ciclu de studii universitare, de formare inițială, cu condiția absolvirii acestora/acestuia cu diplomă, diplomă de licență, diplomă de master sau diploma de doctor, după caz;

b) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;

c) a beneficiat în perioada 1 aprilie 2001 – 1 ianuarie 2006 de indemnizații de asigurări sociale, acordate potrivit legii;

d) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale;

e) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani, respectiv 7 ani.

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior sau, după caz, mai multe cicluri de studii universitare de același nivel conform prevederilor alin. (1) lit. a) beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii de același nivel, la alegere.

(3) Perioadele prevăzute la alin. (1) se valorifică numai în situația în care aceste perioade nu se suprapun cu stagii de cotizare realizate în condițiile prezentei legi.

(4) Perioadele asimilate prevăzute la alin. (1) se valorifică pentru obținerea unei categorii de pensie în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 15. (1) Pentru perioadele care reprezintă, conform legii, stagiul de cotizare realizat în locurile de muncă în condiții deosebite sau în condiții speciale se acordă

perioade suplimentare, care constituie stagiul de cotizare în condiții normale, după cum urmează:

- a) 4 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiții deosebite;
- b) 6 luni pentru fiecare an lucrat în locuri de muncă în condiții speciale.

(2) Constituie stagiul de cotizare în condiții normale de muncă și perioadele suplimentare la vechimea în muncă acordată în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001 pentru perioadele realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă.

(3) Constituie stagiul de cotizare în condiții normale de muncă și perioada suplimentară acordată pentru perioadele de stagiul de cotizare realizate în condiții deosebite și/sau speciale de muncă după data de 1 aprilie 2001.

Art. 16. (1) Constituie stagiul de cotizare perioadele de timp pentru care asigurații datorează și/sau plătesc contribuții de asigurări sociale în sistemul public de pensii din România, precum și în alte țări, în condițiile stabilite prin instrumente juridice internaționale la care România este parte.

(2) La stabilirea prestațiilor de asigurări sociale se iau în considerare stagiile de cotizare realizate în sistemul public de pensii din România, precum și perioadele de asigurare realizate sau recunoscute conform legislației altor țări, în condițiile reglementate prin instrumente juridice internaționale la care România este parte.

(3) La deschiderea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă se valorifică și perioadele de încadrare în muncă realizate de asigurați în cadrul unei organizații internaționale cu sediul pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European, Elveției sau pe teritoriul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în măsura în care perioadele de încadrare în muncă sunt confirmate de organizația internațională.

(4) În sistemul public de pensii, obligațiile și prestațiile de asigurări sociale se achită în moneda națională.

(5) În cazul drepturilor salariale sau veniturilor asigurate stabilite în moneda altor țări, pe teritoriul României contribuțiile se plătesc în lei la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României valabil în data plății acestor drepturi.

Titlul II

Bugetul asigurărilor sociale de stat

Art. 17. Bugetul asigurărilor sociale de stat cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului public de pensii.

Art. 18. (1) CNPP înaintează anual Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale propunerile pentru elaborarea proiectului legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru partea de cheltuieți.

(2) În situația în care legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare prevederile bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul precedent.

(3) CNPP are calitatea de creditor bugetar numai pentru veniturile bugetare pe care le administrează, reprezentând contribuții de asigurări sociale datorate de persoanele fizice asigurate pe bază de contract de asigurare socială, precum și alte venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat, conform legii.

(4) CNPP și unitățile din subordinea acesteia efectuează cheltuieli în limita aprobată prin buget și a creditelor bugetare deschise, în condițiile legii.

Art. 19. Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat provin din:

a) contribuții de asigurări sociale, dobânzi și penalități de întârziere, precum și din alte venituri, potrivit legii;

b) sume alocate de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat, care se aprobă prin legile bugetare anuale.

Art. 20. (1) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale din sistemul public de pensii, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public de pensii, finanțarea unor investiții proprii, alte cheltuieli prevăzute de lege.

(2) Din veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prelevă anual până la 3% pentru constituirea unui fond de rezervă.

(3) Fondul de rezervă cumulat nu poate depăși nivelul cheltuielilor prevăzute pentru anul bugetar respectiv.

(4) Fondul de rezervă se utilizează pentru acoperirea prestațiilor de asigurări sociale în situații temeinic motivate sau a altor cheltuieli ale sistemului public de pensii, aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) Fondul de rezervă se constituie în anii în care bugetul asigurărilor sociale de stat nu primește sume pentru echilibrare, potrivit art. 19 lit. b), și numai după acoperirea deficitelor din anii precedenți ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Art. 21. (1) În condițiile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, pentru asigurarea sistemului public de pensii, cu excepția acelor care au încheiat contracte de asigurare socială, Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare ANAF, are obligația de a transmite CNPP informațiile necesare stabilirii, în sistemul public de pensii, a stagiului de cotizare realizat și a punctajului lunar, în vederea acordării prestațiilor de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege.

(2) Procedura de transmitere a informațiilor prevăzute la alin. (1), precum și alte elemente necesare se stabilesc prin protocol încheiat între ANAF și CNPP.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (1) își acordă reciproc și gratuit accesul la informațiile referitoare la declararea contribuțiilor de asigurări sociale din bazele de date pe care le au în administrare.

(4) Anual, după depunerea declarațiilor fiscale, ANAF transmite CNPP datele privind veniturile realizate de persoanele fizice, altele decât cele care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor.

Art. 22. (1) Excedentul anual al bugetului asigurărilor sociale de stat poate fi utilizat în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după regularizarea cu bugetul de stat, în limita sumelor primite de acesta, potrivit prevederilor art. 19 lit. b).

(2) Eventualul deficit curent al bugetului asigurărilor sociale de stat se acoperă din fondul de rezervă.

(3) Deficitul din anii precedenți și din anul curent al bugetului asigurărilor sociale de stat rămas după utilizarea fondului de rezervă se finanțează din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului.

Art. 23. Disponibilitățile bănești ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt purtătoare de dobânzi, nivelul dobânzilor stabilindu-se prin convenții încheiate de CNPP cu Trezoreria Statului.

Art. 24. În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, după epuizarea fondului de rezervă, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.